

ZASTAW

Literatura:

red. E. Gniewek, P. Machnikowski, *Zarys prawa cywilnego*, Warszawa 2014

red. E. Gniewek, *Kodeks Cywilny. Komentarz*, Wydanie 4, Warszawa 2010

Opracowała mgr Irena Krauze – Lisowiec

Powstanie zastawu

Funkcja: zabezpieczenie oznaczonej wierzytelności.

Charakter akcesoryjny w stosunku do zabezpieczonej wierzytelności.

Umowny
zastaw zwykły

Zastaw
rejestrowy

Zastaw
ustawowy

Zastaw
skarbowy

Umowny zastaw zwykły

Cudzą rzecz ruchomą można obciążyć prawem, na mocy którego wierzyciel będzie mógł dochodzić zaspokojenia swych roszczeń z tytułu zabezpieczonej wierzytelności z rzeczy obciążonej:

bez względu na to
czyją stała się
własnością

z pierwszeństwem
przed wierzycielami
osobistymi
właściciela rzeczy

Wyjątek: wierzycielowi
osobistemu właściciela
rzeczy przysługuje
pierwszeństwo
szczególne

z pierwszeństwem
przed innymi prawami
rzecзовymi,
obciążającymi tę samą
rzecz, powstałymi
wcześniej

Wyjątek:
wierzyciel
(zastawnik)
działał w złej
wierze

Bez względu na
ograniczenie
odpowiedzialności dłużnika
wynikające z przepisów
prawa spadkowego

Umowny zastaw zwykły

ZABEZPIECZENIE:

WIERZYTELNOŚCI, w tym
także przyszłe lub
warunkowe

Roszczenie o odsetki za 3 ostatnie lata

Przyznane koszty postępowania w wysokości nieprzekraczającej 1/10 części kapitału,

Inne roszczenia o świadczenia uboczne, w tym roszczenie o odszkodowanie z powodu niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania oraz zwrot nakładów na rzecz

OBCIĄŻENIE, PRZEDMIOT ZASTAWU:

RZECZY
RUCHOME

PRAWA
ZBYWALNE

Powstanie umownego zastawu zwykłego

Zastaw jest skuteczny wobec wierzycieli zastawcy, jeżeli umowa o ustanowienie zastawu została zawarta na piśmie z datą pewną

Umowa

pomiędzy wierzycielem (zastawnikiem) a właścicielem rzeczy (zastawcą)

Wydanie rzeczy

Wierzycielowi (zastawnikowi)

Osobie trzeciej

Wyjątek:

- 1) Przepisy ustawy przewidują wyjątki;
- 2) rzecz znajduje się w dzierżeniu wierzyciela

Warunek: strony się na tę osobę zgodziły

Właściciel rzeczy obciążonej

**Dłużnik
wierzyciela**

Dłużnikiem rzeczowym
jest dłużnik osobisty
wierzyciela

Osoba trzecia

Osoba trzecia staje się
dłużnikiem rzeczowym a
dłużnik, wobec którego
przysługuje zabezpieczana
zastawem wierzytelność
pozostaje dłużnikiem
osobistym wierzyciela

Obowiązki zastawnika, któremu rzecz została wydana

➡ Czuwać nad zachowaniem rzeczy stosownie przepisów o przechowaniu za wynagrodzeniem ➡

➡ Pobierać pożytki rzeczy, jeżeli rzecz przynosi pożytki, i zaliczać na poczet wierzytelności i związanych z nią roszczeń, chyba że strony inaczej postanowiły (zastaw antychretyczny)

➡ Po wygaśnięciu zastawu:

- 1) Zastawnik powinien zwrócić rzecz zastawcy;
- 2) Zastawnik powinien złożyć zastawcy rachunek, jeżeli pobierał pożytki

Jeżeli zastawnik poczynił na rzecz nakłady, do których nie był zobowiązany, stosuje się odpowiednio przepisy o prowadzeniu cudzych spraw bez zlecenia

Dodatkowe przepisy regulujące zastaw

Przepisy o nabyciu własności rzeczy ruchomej od osoby nieuprawnionej stosuje się odpowiednio do ustanowienia zastawu

Nieważne jest zastrzeżenie, przez które zastawca zobowiązuje się względem zastawnika, że nie dokona zbycia lub obciążenia rzeczy przed wygaśnięciem zastawu

Zaspokojenie zastawnika z rzeczy obciążonej następuje według przepisów o sądowym postępowaniu egzekucyjnym

Jeżeli przedmiotem zastawu są rzeczy mające cenę sztywną, można umówić się, że w razie zwłoki z zapłatą długu przypadną one w odpowiednim stosunku zastawnikowi na własność zamiast zapłaty, według ceny z dnia wymagalności wierzytelności zabezpieczonej

Jeżeli rzecz zostaje narażona na utratę / uszkodzenie, zastawca może żądać:

- 1) złożenia rzeczy do depozytu sądowego albo
- 2) zwrotu rzeczy za jednoczesnym ustanowieniem nowego zabezpieczenia wierzytelności, albo
- 3) Sprzedaży rzeczy (zastaw przechodzi na uzyskaną cenę, która powinna być złożona do depozytu sądowego)

Przeniesienie wierzytelności zabezpieczonej zastawem

**SKUTKUJE PRZENIESIENIEM
ZASTAWU**

**Wyjątek:
przeniesienie
wierzytelności
z wyłączeniem
zastawu**

Żądanie nabywcy wydania rzeczy przez
zbywcę za zgodą zastawcy, inaczej żądanie
złożenia rzeczy do depozytu sądowego

~~Przeniesienie zastawu bez
wierzytelności, którą
zabezpiecza~~

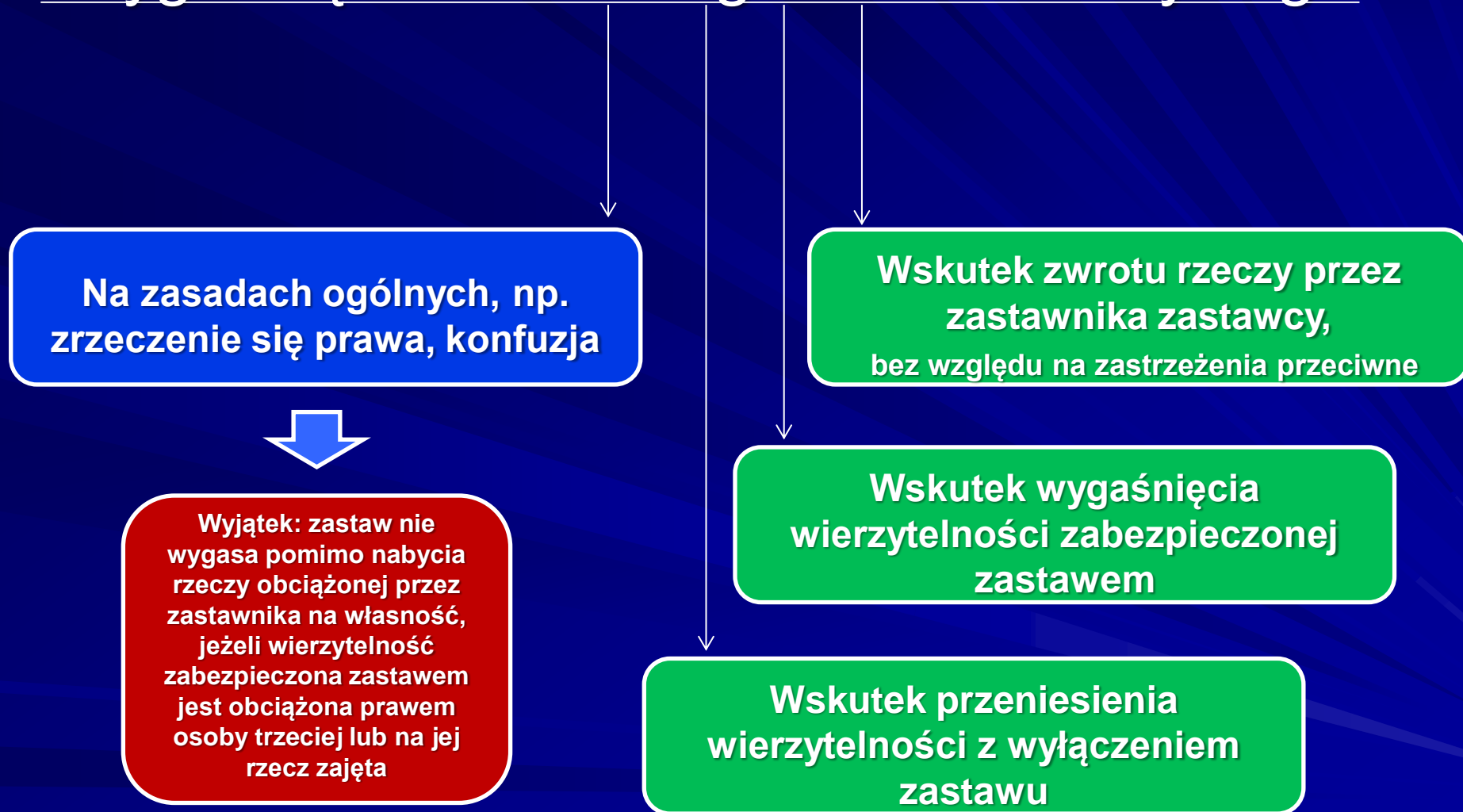
Przedawnienie wierzytelności zabezpieczonej zastawem

Zastawnik nadal jest uprawniony
do uzyskania zaspokojenia z
rzeczy obciążonej

Wyjątek:
roszczenia o odsetki
i inne świadczenia
uboczne

Wygaśnięcie umownego zastawu zwykłego

Przedawnienie roszczeń zastawcy o naprawienie
szkody z powodu pogorzenia rzeczy i roszczeń
zastawnika o zwrot nakładów

1 rok

od zwrotu rzeczy

Zastaw rejestrowy

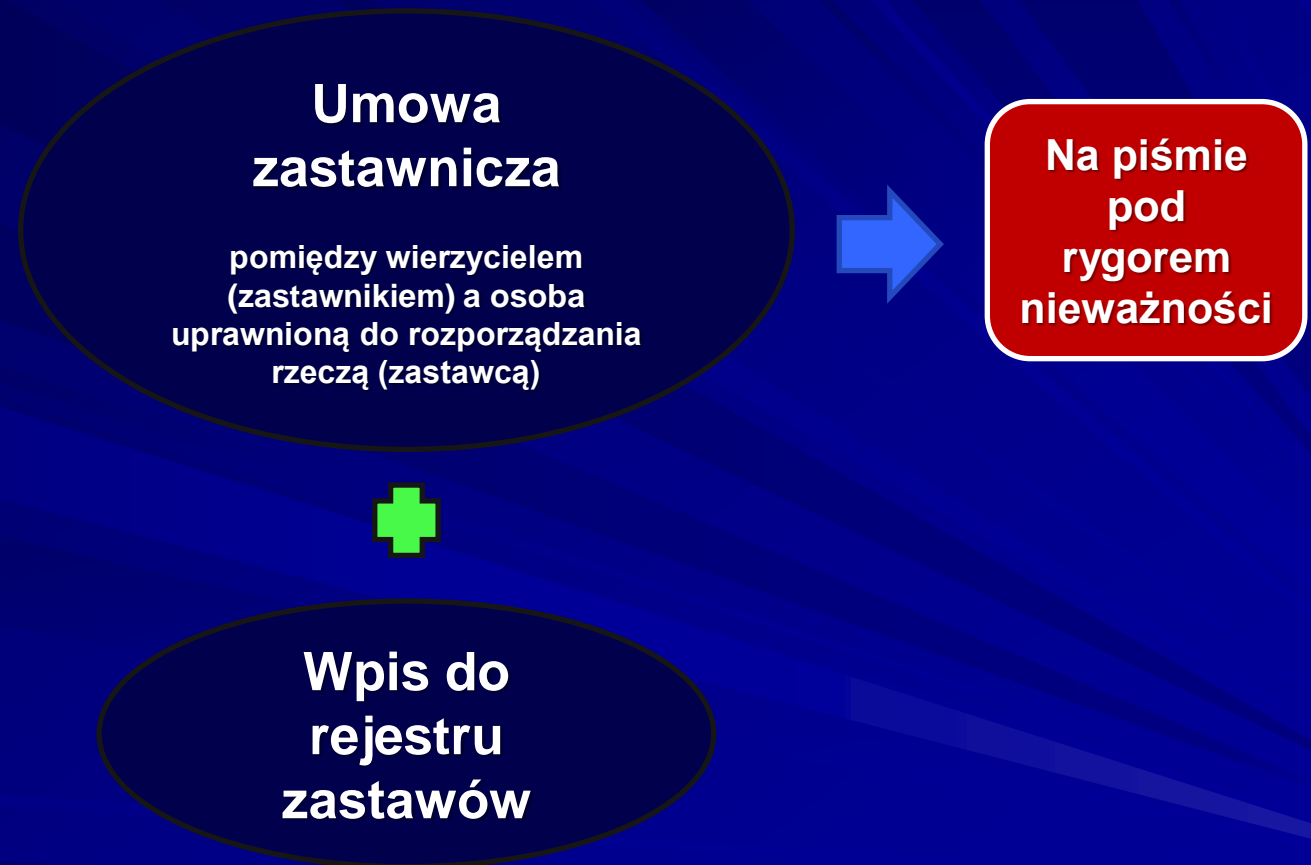

PRZEDMIOT ZASTAWU:

**RZECZY
RUCHOME**

**PRAWA
MAJĄTKOWE
ZBYWALNE**

Powstanie zastawu rejestrowego

Przyczyny wygaśnięcia zastawu rejestrowego wskazane w ustawie

Wyjątek: umowa
zastawnicza
stanowi inaczej

Wygaśnięcie wierzytelności
zabezpieczonej zastawem

Upływ 20 lat od chwili wpisu, chyba
że strony inaczej postanowią (maksymalnie jeszcze
10 lat)

Wykreślenie zastawu rejestrowego z
rejestrów zastawów na wniosek
zastawnika

Rzecz ruchoma obciążona zastawem
stała się częścią składową
nieruchomości

Powstanie zastawu ustawowego

Z mocy ustawy

W przypadkach i na warunkach wskazanych w ustawie np. przy umowie przewozu, spedycji, najmu. Do zastawu rejestrowego stosuje się odpowiednio przepisy o umownym zastawie zwykłym

Powstanie zastawu skarbowego

**Wpis do rejestru
zastawów
skarbowych**

**Z tytułu zobowiązań podatkowych,
zaległości podatkowych i odsetek za
zwłokę – zastaw skarbowy na rzeczach
ruchomych i zbywalnych prawach
majątkowych, jeżeli wartość
poszczególnych rzeczy lub praw
wynosi co najmniej 12 400 zł**

Dziękuję za uwagę.